

7/7042

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.07.1.GİB.0.82/8211-834

KONU: Yazılı Soru Önergesi

17.04.2009*040977

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 18.03.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/7042-11930/25300 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Hüsni ÇÖLLÜ'nün Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a tevcih ettiği ve Sayın Başbakanımızın da koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği 7/7042 esas no.lu yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan hükümlere göre; kamu menfaatlerine yararlı dernekler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara yapılan bağış ve yardımlar, beyan edilen gelirin veya kurum kazancının belli bir oranı dahilinde gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince indirim konusu yapılabilmektedir. Ayrıca, fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Bakanlığımızca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde gıda, temizlik, giyim ve yakacak maddeleri bağışlanması halinde yapılan bu bağışların maliyet bedelinin tamamı indirim konusu yapılabilmektedir.

Gıda bankacılığı faaliyetinde bulunacak kurumun dernek veya vakıf olarak kurulmuş olması, tüzüğünde veya senedinde ihtiyacı bulunanlara gıda yardımı yapabilmesine ilişkin hükümlerin bulunması gerekmektedir. Bununla beraber dernek veya vakfın başka alanlarda da faaliyet gösteriyor olmasının, kamuya yararlı dernek veya vergiden muaf vakıf olup olmamasının uygulama açısından herhangi bir önemi bulunmamaktadır. Ayrıca gıda bankacılığı yapan dernek veya vakfa yapılacak şartlı bağışlar için bir izin alınması söz konusu olmayıp, bağışı kabul edecek dernek veya vakfın tüzüğünde ya da senedinde ihtiyacı bulunanlara gıda yardımı yapılabilmesine ilişkin hükümlerin bulunması ve yapılan bağışın bu amaç için yapıldığının belirtilmesi yeterlidir.

Öte yandan, Katma Değer Vergisi Kanununun 17/2-b maddesi ile de, fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin teslimi katma değer vergisinden istisna edilmiştir.

Fakirlere teslim edilen maddelerle ilgili olarak mükelleflerin yükledikleri katma değer vergisinin, Kanunun 30 ve 32 nci maddelerine göre vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirimi ve iade konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Dernekler, 5253 sayılı Dernekler Kanunu kapsamında İçişleri Bakanı veya mülki idare amirlerinin denetimine tabi olup, vakıflar ise Vakıflar Genel Müdürlüğünce denetlenmektedir. Kamuya yararlı dernek statüsü verilen dernekler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar, vergi ayrıcalıklarından yararlandıklarından, Bakanlığımız vergi inceleme elemanlarınca da, vergi uygulamaları açısından ayrıca incelenmektedir. Bu incelemelerde mükelleflerin gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara yaptıkları bağış ve yardımların, vergi matrahından indiriminde vergi kanunlarına uygun hareket edilip edilmediği hususu da denetlenmektedir.

Dünyanın birçok ülkesinde, ekonomik imkansızlıklar nedeniyle temel ihtiyaçlarını karşılamada güçlük çeken insanlara yardım konusunda önemli bir işlevi bulunan gıda bankacılığı sisteminin ülkemizde de vergisel anlamda teşvik edilmesi, toplumumuzda öteden beri mevcut olan ekonomik ve sosyal dayanışmanın sivil toplum kuruluşlarınca daha verimli ve etkin biçimde gerçekleştirilmesinde olumlu katkı sağlayacaktır. Kaldı ki bu uygulama ile gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara sağlanan bir vergisel avantaj; söz konusu olmayıp, vergi avantajı bağış yapanlara sağlanmaktadır.

Gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara 2004-2008 yılları arasında gelir vergisi mükelleflerince toplam 2.015.723 TL bağış ve yardım yapılmıştır. Kurumlar vergisi beyannamesinde, indirim konusu yapılan bağış ve yardımlar, gıda bankacılığı kapsamında yapılanların ayırımına imkan vermediğinden bu konuda veri bulunmamaktadır. Mükelleflerce gıda bankacılığı kapsamında 2008 yılında yapılan 6.344.467 TL tutarındaki mal teslimi katma değer vergisinden istisna edilmiştir. Dolayısıyla bağış yapılan bu maddelerle ilgili olarak yüklenilen katma değer vergisinin de indirimi mümkün değildir.

Derneklere yapılan bağış ve yardımlar, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden dernek ismi belirtilmeksizin topluca indirim konusu yapılmakta olup dernek bazlı ayırım ve konuya ilişkin istatistiki bilgi bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı